

[Knud Bro.]

har? Det er, som om ministeren vil udtrykke sin gode vilje, men ikke rigtig har fået penge med i byen til at betale for den med. Man kan nemlig ikke efter min opfattelse bare sige, at nu må industrien indstille sig på at betale det her og tage det hjem over varepriserne. Det princip vil jeg meget gerne frem til, men det forudsætter f. eks. et internationalt samarbejde. Det er nemlig ikke bare spørgsmålet om hr. Camres stol med plasticben eller træben. Det er også spørgsmålet, om det er tyskerne, der laver den, og efter hvilke regler, eller det er danskerne der laver den efter hvilke regler. Derfor forudsætter det internationalt samarbejde og ensartede regler, hvis man skal pålægge dansk industri sådanne krav.

For det andet vil jeg sige, at der også inden for selve det danske samfund er ulige vilkår, forårsaget af, at nogle virksomheder er anbragt ved smalle åløb, hvor de ikke kan tillade sig at gøre noget, mens andre f. eks. har Vesterhavet at benytte sig af. Der er altså også en ulighed her. Endelig er der hele spørgsmålet om at omstille industrien eller fjerne ting, som allerede er ophobet gennem længere tid. Jeg tænker f. eks. på Skive Å-udløbet, hvor der allerede nu ligger 1 m latrin, som skal fjernes. Hvem skal betale det? Ja, det er altså skader, som er forvoldt af skatteborgere, som måske allerede er døde og begravede, så her kan man i hvert tilfælde ikke pålægge brugerne eller dem, der har haft glæde af at svine til, at betale det.

Det gælder også alle de omkostninger, som kommer ved overgangen til en ny produktionsform, hvor jeg synes ministeren må se i øjnene, at det er nødvendigt at give produktionen, hvad enten det er landbrug eller industri, mulighed for at komme igennem med denne meget dyre omstillingsproces, som er til gavn for os alle sammen. Jeg tænker f. eks. på bedre afskrivningsregler. Jeg tænker på muligheden for at fradrage det som driftsudgifter. Jeg tænker også på den svenske ordning, hvor man efter min mening realistisk har sagt: i en overgangsperiode på foreløbig 5 år stiller vi midler til rådighed i en fond i Sverige på 250 mill. kr., som industrien kan låne af, og hvorfra de kan få støtte indtil 25 pct. Jeg tror ikke, man kommer uden om sådanne betragtnin-

ger. De er nødvendige, hvis man skal have noget ud af dette her.

Så vil jeg sige med hensyn til spørgsmålet om øget samarbejde med erhvervsliv, om vejledende regler og normer osv., at her er det papir, vi har fået på bordet, heller ikke for stærkt. Ministeren siger, at han meget gerne vil have normer, at de også kommer, men at det har været svært at nå det osv. Men selv den dag, da vi får disse normer, vil det blive vanskeligt at komme uden om godkendelsesprincippet. Jeg tror, det er meget væsentligt i denne sag at nå frem til normer så hurtigt som muligt, og jeg tror oprigtigt talt ikke, at vi når nogen som helst vegne, før vi har disse normer.

Jeg er altså tilhænger af et retsprincip med normer fremfor et godkendelsesprincip. Jeg vil ikke overlade det til et enkelt ministerium at bestemme, hvor, hvordan og hvorledes tingene skal udvikle sig. Vi må kunne finde disse normer. Man har f. eks. i Tyskland røgnormer og andre normer. Vi må stille disse normer op og sige: det er, hvad vi tillader man forurener — eller helst slet ikke — men det må være lige vilkår for alle. Det har jo været en af manglerne ved forureningsbekæmpelsen, at vi ikke har kunnet skabe lige regler for alle. Derfor altså normer, så alle har det samme at rette sig efter. Jeg tror, det er muligt at skabe disse, og jeg tror, at det vil gøre det muligt for virksomhederne at planlægge på lang sigt.

Det har jo været en af fejlene i vor forureningspolitik, at virksomhederne ikke har villet investere i forureningsbekæmpelsen, fordi de ikke anede, hvor de var henne om et år. De anede ikke, hvilke uligheder de kom ud for på grund af lokale myndigheders forskellige opfattelse, og de vidste ikke, hvilke normer der ville blive givet. Det er nødvendigt for os at stille normer op, så man langsigtet kan planlægge sin investering, og så man ved, hvor man er henne. Jeg ved udmærket vel, at disse normer selvfølgelig ikke skal gælde over en meget lang årrække. Selvfølgelig må de forandres, men vi må stille en plan op, hvorefter man kan planlægge. Vore fabrikker er nu engang ikke gummifabrikker, som man kan lukke luft ud af eller puste op, alt efter hvorvidt man ønsker dem større eller mindre.

Jeg skal sige, at jeg synes, der er en væl-